

Mechanizm „firmanctwa” w obrocie gospodarczym w polskim systemie podatkowym.

KOMISJA USTAWODAWCZA

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

15 listopada 2012 roku

AGENDA

- **mechanizm wyłudzenia podatku VAT - firmanctwo**
- **firmanctwo w prawie podatkowym**
- **firmanctwo w wyrokach sądów administracyjnych**
- **rola przedsiębiorstw/organizacji przedsiębiorców w uszczelnianiu systemu podatku VAT**

Definicja firmanctwa – wyrok NSA (I FSK 1294/11 – 13.12.2012)

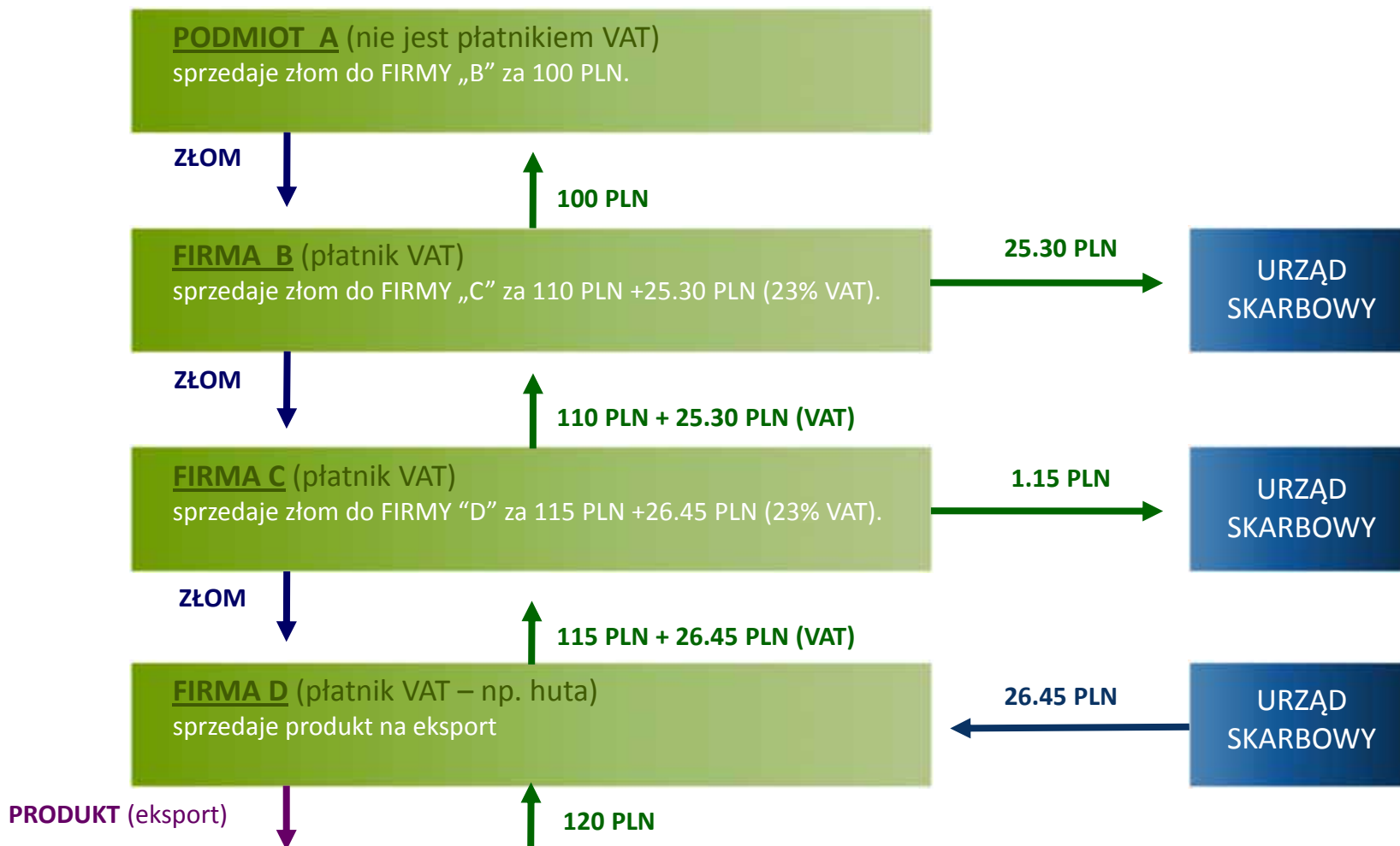
„Z firmanctwem mamy więc do czynienia, gdy zostanie wykazane, że podmiot, który używa swojego imienia i nazwiska lub firmy działał świadomie godząc się na to. **Istotą firmanctwa jest prowadzenie działalności gospodarczej w sposób zakamuflowany lub też ukrywanie rzeczywistych jej rozmiarów z wykorzystaniem do tego podstawionego podmiotu, co skutkuje uszczupleniem podatku**, a nie działanie wspólnika spółki cywilnej na jej szkodę i jej pozostałych wspólników, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej ich kosztem. Firmanctwo jest postacią uchylania się od opodatkowania i niebrania udziału w postępowaniu podatkowym przez skrywanie własnej działalności podlegającej opodatkowaniu. Firmanctwo zakłada, że podatnik posługuje się osobą podstawioną, tj. posługuje się imieniem i nazwiskiem, nazwą lub firmą innego podmiotu.”

Mechanizm rozliczeń podatku VAT

Bilans VAT przedsiębiorstwa = **0.00 PLN**

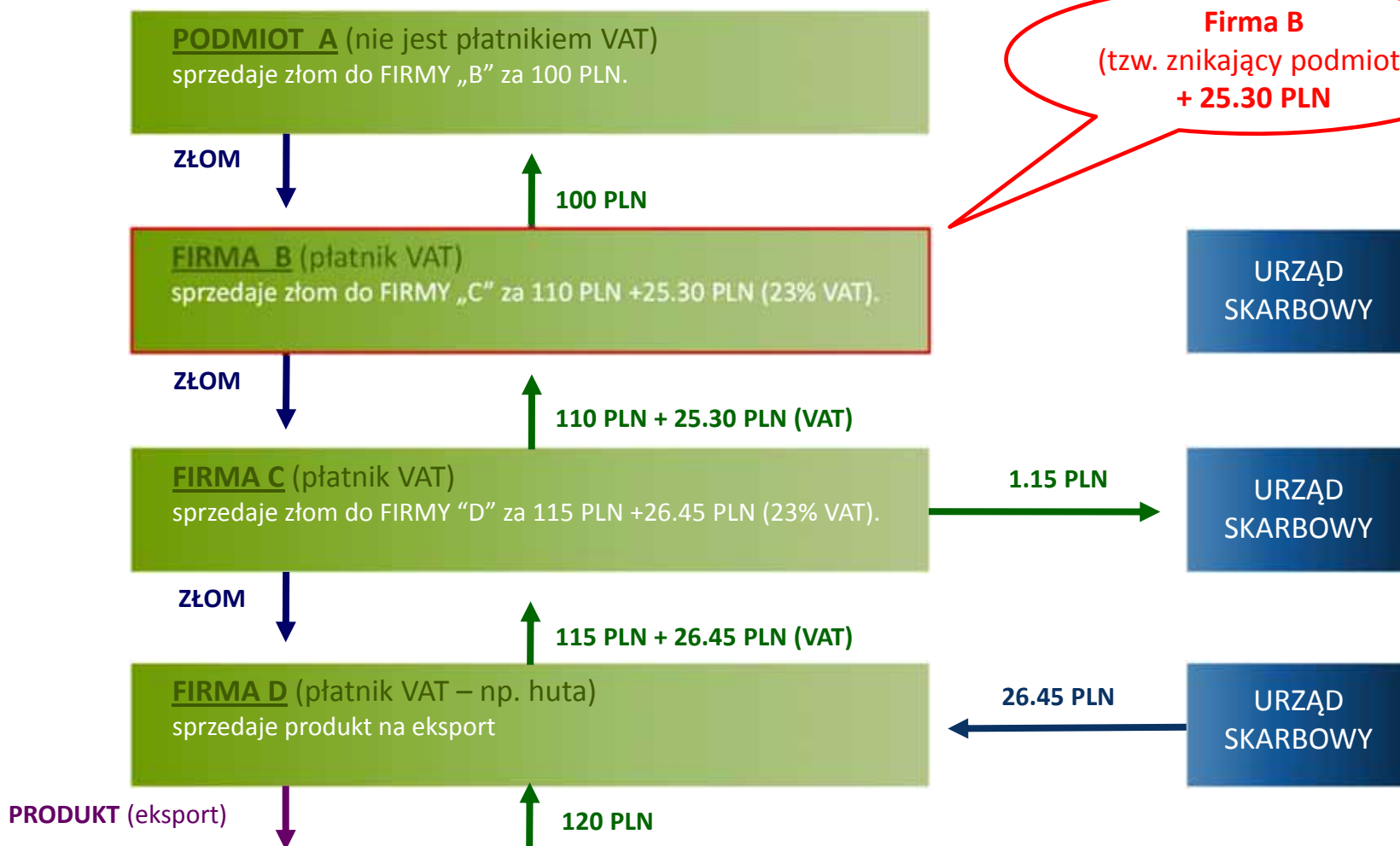
Bilans VAT US = **0.00 PLN**

Mechanizm rozliczeń podatku VAT - oszustwo

Bilans VAT przedsiębiorstwa = **0.00 PLN**

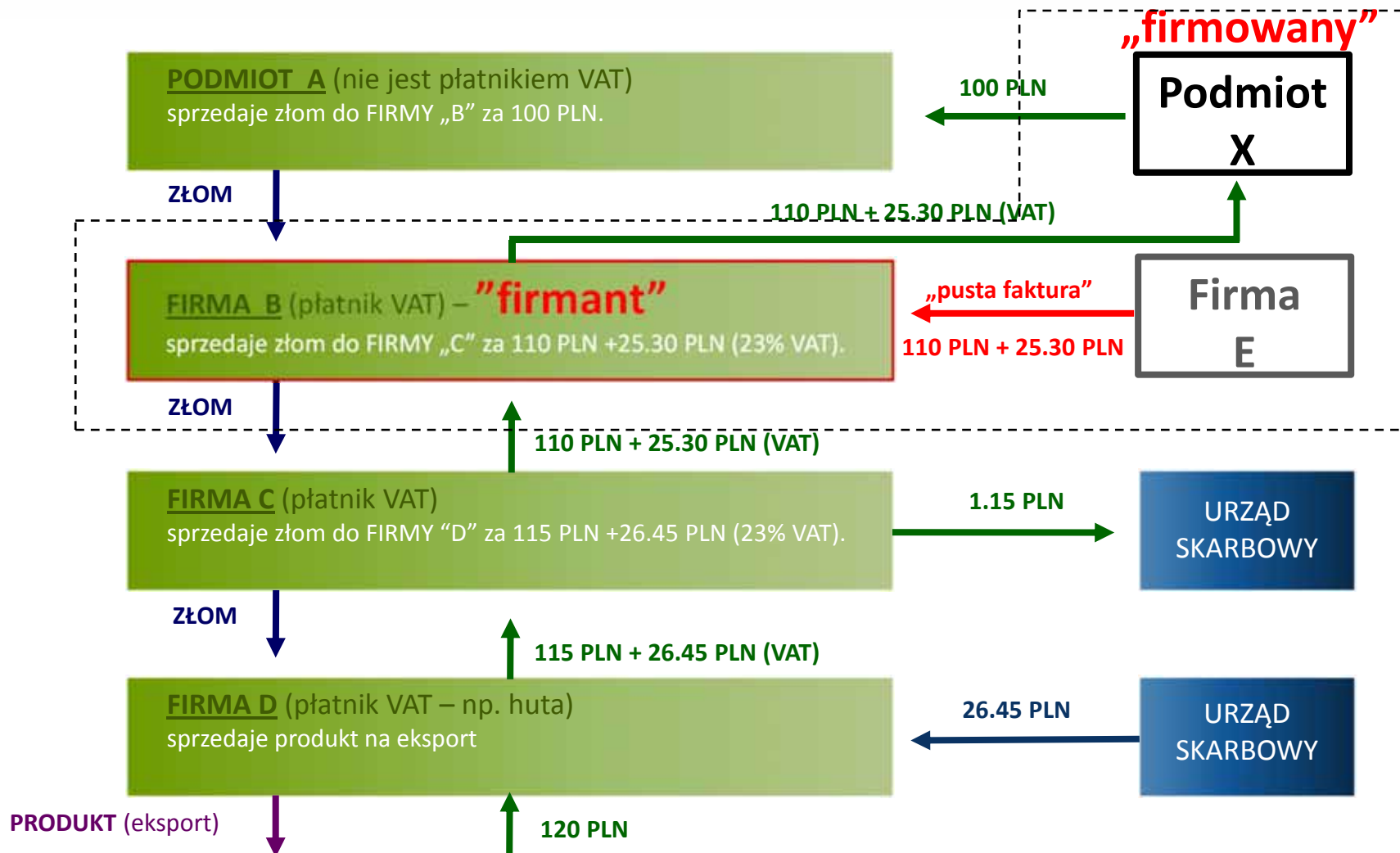
Bilans VAT US = **-25.30 PLN**

Schemat firmanctwa – wyłudzenie podatku VAT

Bilans VAT przedsiębiorstwa = **0.00 PLN**

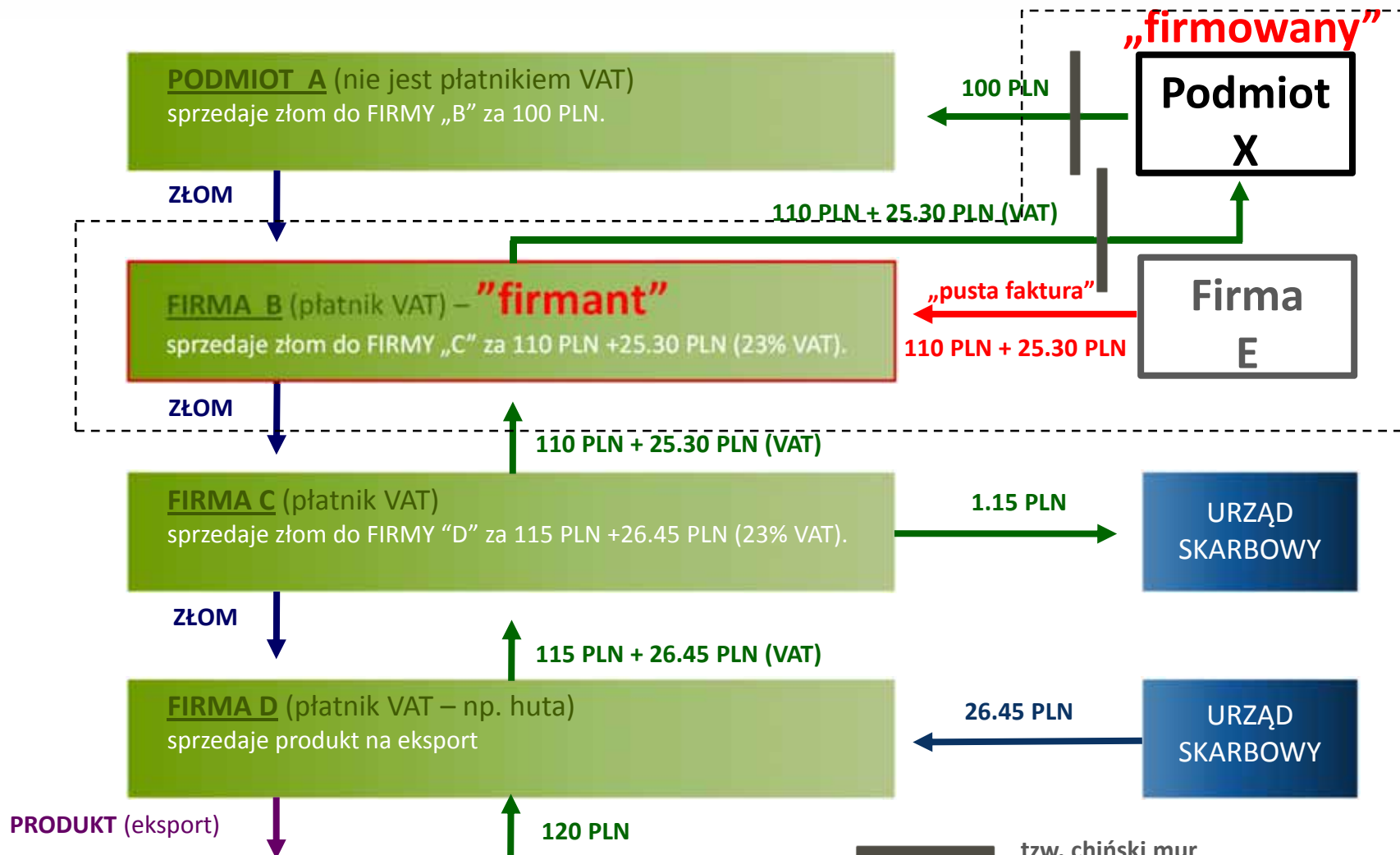
Bilans VAT US = **-25.30 PLN**

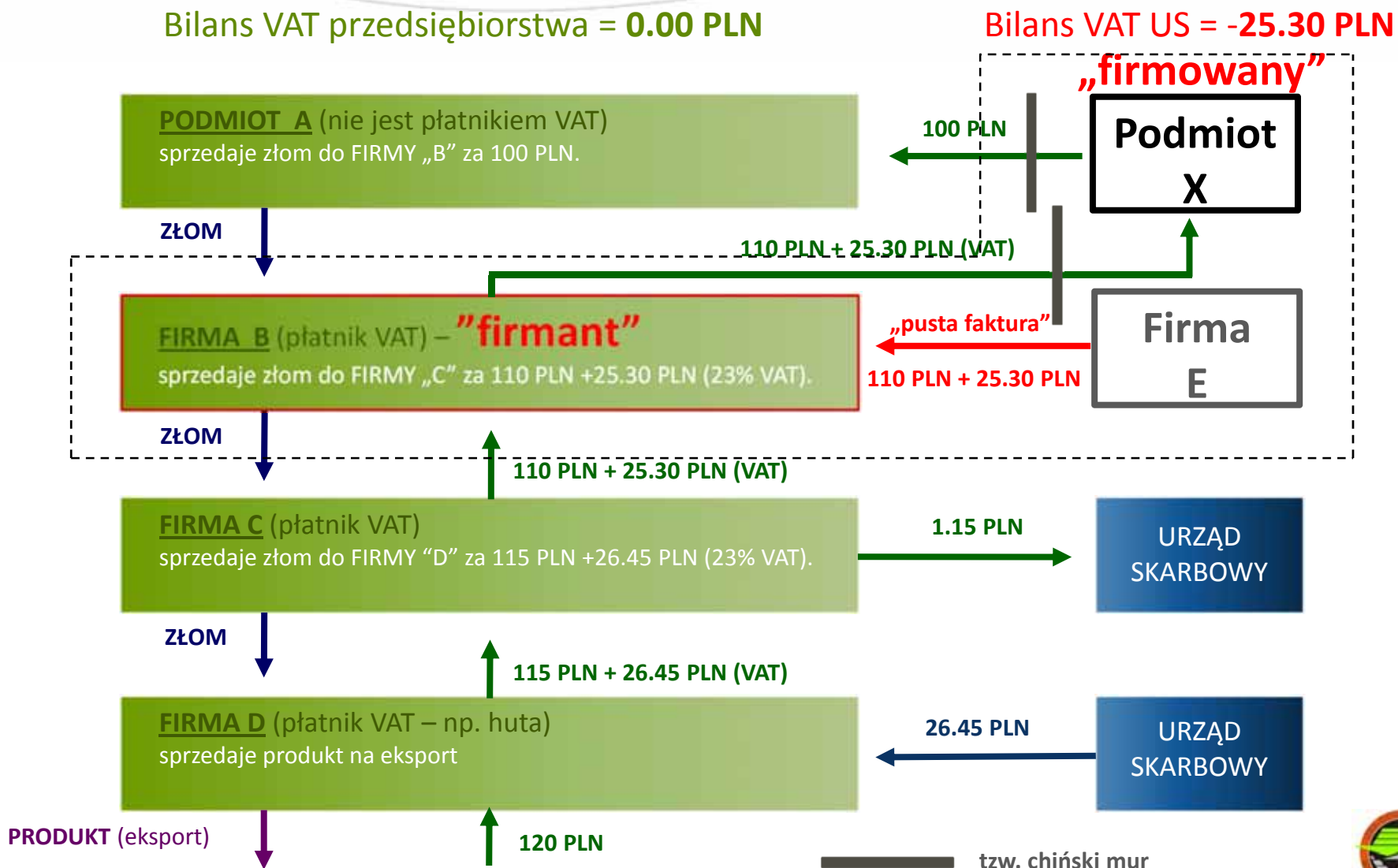
Schemat firmanctwa – chiński mur

Bilans VAT przedsiębiorstwa = **0.00 PLN**

Bilans VAT US = **-25.30 PLN**

Schemat firmanctwa – stanowisko organów podatkowych

Firmanctwo w prawie podatkowym

Art. 113. Jeżeli podatnik, za zgodą innej osoby, w celu zatajenia prowadzenia działalności gospodarczej lub rzeczywistych rozmiarów tej działalności, posługuje się lub posługiwał się imieniem i nazwiskiem, nazwą lub firmą tej osoby, osoba ta ponosi solidarną odpowiedzialność z podatnikiem całym swoim majątkiem za zaległości podatkowe powstałe podczas prowadzenia tej działalności.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727 z późn. zm.)

Wyroki sądów administracyjnych - firmancтво

„W tym kontekście przywołać można trafne stanowisko wyrażone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 marca 2009 r., sygn. akt I FSK 487/08 (LEX nr 575434). Otóż Sąd uznał za notoryjny fakt, że w obrocie paliwami funkcjonuje bardzo dużo podmiotów, które jedynie firmują obrót tymi wyrobami, w sytuacji gdy źródło pochodzenia tegoż paliwa jest nieujawnione.”

Wyrok NSA I FSK 872/11 z 22 marca 2012

„Analizując kwestię dochowania przez skarżącą należytej staranności nie można abstrahować od rodzaju prowadzonej przez podatnika działalności. Należy zauważyć, że w obrocie złomem funkcjonuje dużo firm, które jedynie firmują obrót tymi wyrobami, w sytuacji gdy źródło pochodzenia tego towaru jest nieujawnione.”

Wyrok WSA w Bydgoszczy I S.A./Bd 183/12 z 7 maja 2012

Propozycja Niemiec z 18 kwietnia 2006 r.

Wniosek niemiecki

Niemcy chciałyby wprowadzić samonaliczanie podatku w odniesieniu wszystkich dostaw towarów i usług pomiędzy przedsiębiorstwami (Business to Business - B2B), w których wartość faktury przekracza 5 000 EUR. Podatnik dokonujący dostawy potwierdzałby autentyczność specjalnego numeru identyfikacyjnego VAT przed dokonaniem dostawy z samonaliczeniem podatku. **Takie potwierdzenie autentyczności odbywałoby się elektronicznie, w trybie on-line.** Po pozytywnej weryfikacji numeru klienta, dostawca nie uwzględniałby podatku VAT w dostawie, natomiast nabywca zgłaszałby organom podatkowym VAT do zapłaty, który w normalnych okolicznościach może również zadeklarować jako naliczony podatek VAT podlegający odliczeniu. **Poza weryfikacją numeru klienta, podatnik dokonujący dostawy z samonaliczeniem podatku VAT każdorazowo powiadamiałby w formie elektronicznej administrację podatkową o dokonywanej nieopodatkowanej dostawie i deklarowałby wartość dostawy.** Z punktu widzenia klienta, musiałby on ze swojej strony oddzielnie zgłaszać w swojej deklaracji otrzymaną dostawę z samonaliczeniem podatku. Administracja podatkowa dokonywałaby kontroli krzyżowej informacji otrzymanej w formie elektronicznej od dostawcy oraz informacji zadeklarowanej przez nabywcę.

Dodatkowe obowiązki dla podatnika

Artykuł 273

Państwa członkowskie mogą nałożyć inne obowiązki, jakie uznają za niezbędne dla zapewnienia prawidłowego poboru VAT i zapobieżenia oszustwom podatkowym, pod warunkiem równego traktowania transakcji krajowych i transakcji dokonywanych między państwami członkowskim przez podatników oraz pod warunkiem, że obowiązki te, w wymianie handlowej między państwami członkowskimi, nie będą prowadzić do powstania formalności związanych z przekraczaniem granic.

źródło: Dyrektywa 2006/112/ WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

Wnioski i propozycje dotyczące zjawiska firmactwa

Rola przedsiębiorcy - wsparcie organów państwa

- przedsiębiorca – poborca podatkowy podatku VAT (obowiązki – narzędzia)
- branże najbardziej narażone na wyłudzenia podatku VAT:
 - mechanizm reverse charge (odwrócony VAT)
 - elektroniczny system rejestracji transakcji on-line
- współodpowiedzialność organów podatkowych za weryfikację kontrahenta (obecnie: tylko ryzyko przedsiębiorcy)

Rola organizacji przedsiębiorców w legislacji

Dlaczego przedsiębiorcy muszą uczestniczyć w pracach legislacyjnych uszczelniających system podatku VAT?

- **oszuści wyłudający VAT mają przewagę konkurencyjną** (wyłudzony VAT - dodatkowa marża 23%)
- **przedsiębiorcy spełniają rolę organów podatkowych (pobór podatku VAT)** – oczekiwane wsparcie organów państwa oraz dostęp do nowoczesnych narzędzi informatycznych
- **organy podatkowe po latach będą szukać wyłudzonego podatku VAT** – koszt kontroli podatkowych i ryzyko błędnych decyzji administracyjnych dla uczciwych podmiotów

My myślimy o przyszłości

**POMAGAJĄC PRZEDSIĘBIORCOM
POMAGASZ POLSKIEJ
GOSPODARCE**

DZIĘKUJĘ BARDZO!

IZBA GOSPODARCZA METALI NIEŻELAZNYCH I RECYKLINGU
ul. Graniczna 29, lok. 611, 40-017 Katowice
tel/fax +48 32 204 20 24
e-mail: biuro@igmnr.pl

